

สัปดาห์ที่ 12

ปรัชญาศาสนาคริสต์และอิสลาม

ปรัชญาคริสต์ศาสนา

1. หลักศาสนาและแนวคิด
2. ปรัชญาการสอนของพระเยซูและหลักปฏิบัติ
3. คำถาม

วิชัย โภคทวี เอส.เจ. ศาสนาคริสต์¹

หลักศาสนาและแนวคิด

คริสต์ศาสนาเป็นศาสนาที่เชื่อในพระเจ้า พระเจ้าที่ชาวคริสต์เชื่อ ทรงเป็นพระเจ้าหนึ่งเดียวสูงสุด และทรงเป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งมวล (จักรวาล โลก สิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิต) ความเชื่อในพระเจ้าของศาสนาคริสต์ มีรากฐานสืบเนื่องจากศาสนายิว ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของคริสต์ศาสนา

ศาสนายิว เกิดจากอับราฮัมผู้นำของตระกูลหนึ่งในกลุ่มชนเร่ร่อนซึ่งไม่มีแผ่นดินที่จะปักหลักสร้างบ้าน สร้างเมืองเป็นปึกแผ่น ต้องท่องเที่ยวเร่ร่อนไปอย่างไม่มีหลักแหล่งในดินแดนแถบตะวันออกกลาง ภูมิภาคระหว่างอียิปต์ และเมโสโปเตเมีย แถบลุ่มแม่น้ำไนล์ และลุ่มแม่น้ำไทกริสยูเฟรติส เมื่อประมาณ 4,000 ปีมาแล้ว

หลังจากที่ทรงเทศนาสั่งสอนได้ 3 ปี พระเยซูก็ยอมให้พวกมหาสมณะที่พยายามหาทางกำจัดพระองค์ตลอดมา อาศัยอำนาจของชาวโรมันประหารชีวิตพระองค์โดยการตรึงไม้กางเขน พระเยซูก็เหมือนมนุษย์ทั่วไปคือ กลัวความเจ็บปวด กลัวการทรมานและความตาย ความกลัวนี้สะท้อนออกมาอย่างชัดเจน ขณะที่พระองค์ทรงสวดภาวนาในสวนเกมเสมนี่คืนที่พระองค์ถูกจับ พระองค์ภาวนาว่า “พระบิดาเจ้าข้า ถ้าพระองค์พอพระทัยขอให้ฉันนี้เลื่อนพ้นไปจากข้าพระองค์เถิด แต่อย่างไรก็ดี อย่าให้เป็นไปตามใจข้าพเจ้า แต่ให้เป็นไปตามพระทัยของพระองค์เถิด”

ชาวคริสต์เชื่อว่าพระเยซูคือพระเจ้าผู้มาบังเกิดเป็นมนุษย์ เป็นพระแมสซายาห์ที่พระเจ้าทรงสัญญาว่าจะทรงมากอบกู้มนุษยชาติ พระเยซูคือผู้นำมนุษย์ไปสู่พระเจ้า ด้วยหนทางแห่งความรอดที่พระเยซูทรงเผยแผ่แสดงให้เห็นมนุษย์ทราบ ถ้ามมนุษย์เดินไปในวิถีแห่งพระเยซูก็จะพบความรอด และในชีวิตนิรันดร์

---

¹ วิชัย โภคทวี เอส.เจ. สุนทรียธรรม หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมโลกเดียวกันอย่างสันติสุข คริสต์ พุทธ ยูดาห์ อิสลาม อินดู. กรุงเทพฯ โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2550 หน้า 1-22

ปรัชญาการสอนของพระเยซูและหลักปฏิบัติ

ความรักที่พระเยซูสอน ไม่ได้ตรงกันข้ามกับความเกลียดอย่างที่เรามักจะเข้าใจ แต่ตรงข้ามกับความเห็นแก่ตัว วิธีของพระเยซูคือ การอุทิศชีวิตเพื่อพระเจ้าและเพื่อผู้อื่นอย่างไม่เห็นแก่ตัวและ โดยไม่มีเงื่อนไข คนเห็นแก่ตัวมีความรักเช่นนี้ไม่ได้ ความรักที่พระเยซูสอนนี้คือหัวใจของคริสต์ศาสนา

ความรักที่พระเยซูสอนสำหรับคนธรรมดาอย่างเราดูเหมือนจะเป็นไปไม่ได้ แต่ในความเป็นจริงนั้นเป็นไปได้ ถ้าเราจริงจังในการฝึกฝนเปลี่ยนแปลงตนเองให้ลืมหิวของเรา ไม่ให้เห็นแก่ตัว เราก็จะสามารถรักอย่างที่พระเจ้ารักเราได้

ความสุขในคริสต์ศาสนา เนื่องจากศาสนาคริสต์มีความรักเป็นหัวใจของคริสตธรรม ความสุขสำหรับคริสต์ชนจึงไม่เป็นเพียงความสุขทางกายเท่านั้น แต่เป็นการแสดงความรักเป็นเอกลักษณ์ของศาสนาคริสต์นี้

ดังที่พระเยซูตรัสไว้ในมัทธิว บทที่ 5 ข้อที่ 1-11 ซึ่งชาวคริสต์เรียกว่ามัทธูลาก

- บุคคลผู้ใดรู้สึกบกร่องฝ้ายวิญญาณ ผู้นั้นเป็นสุขเพราะแผ่นดินสวรรค์เป็นของเขา
- บุคคลผู้ใดโศกเศร้า ผู้นั้นเป็นสุขเพราะเขาจะได้รับการปลอบประโลม
- บุคคลผู้ใดมีใจอ่อนโยน ผู้นั้นเป็นสุขเพราะเขาจะได้รับแผ่นดิน โลกเป็นมรดก
- บุคคลผู้ใดหิวกระหายความชอบธรรม ผู้นั้นเป็นสุขเพราะพระเจ้าจะส่งให้อิ่มบริบูรณ์
- บุคคลผู้ใดมีใจกรุณา ผู้นั้นเป็นสุขเพราะเขาจะได้รับความกรุณาตอบ
- บุคคลผู้ใดมีใจบริสุทธิ์ ผู้นั้นเป็นสุขเพราะเขาจะได้เห็นพระเจ้า
- บุคคลผู้ใดสร้างสันติ ผู้นั้นเป็นสุขเพราะว่าพระเจ้าจะทรงเรียกเขาว่าเป็นลูก
- บุคคลผู้ใดถูกข่มเหงเพราะความชอบธรรม ผู้นั้นเป็นสุขเพราะว่าแผ่นดินสวรรค์ของเขา

ความสุขและความทุกข์ในศาสนาคริสต์เกิดจากการแสดงความรักอย่างที่พระเจ้าทรงรัก คือรักอย่างเสียสละอุทิศตัวโดยไม่คำนึงถึงตัวเอง ถ้าทำเช่นนี้ก็จะมีความสุขพระได้ร่วมชีวิตกับพระเจ้า ถึงแม้ในการกระทำเช่นนี้เขาจะทนทุกข์ทางกายเพียงไรก็ตาม คริสต์ชนตระหนักว่าความกายนั้นไม่แน่นอน ยั่งยืน มันผ่านมาแล้วก็ผ่านไปไม่ควรยึดเป็นสรณะ

ความชั่วทางคริสต์ศาสนาคือบาป

การให้อภัยสำหรับคริสต์ศาสนาเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง พระเยซูทรงสอนให้มนุษย์รู้จักให้อภัยไม่มีที่สิ้นสุดและให้อภัยทุกคน

ความศรัทธาและความเชื่อสำหรับความคริสต์เป็นเรื่องเดียวกัน

สันติภาพ พระเยซูเป็นผู้นำสันติภาพในความหมายใหม่ ชาวคริสต์เรียกพระเยซูว่าองค์สันติ
ราชา พระองค์ทรงสอนให้เอาชนะความชั่วด้วยความดี เอาชนะความรุนแรงด้วยสันติทั้งทางใจและการ
ปฏิบัติคือทำให้ความรักและการให้อภัยแก่ทุกคนอย่างไม่มีเงื่อนไข แม้กระทั่งศัตรู

ความยุติธรรมกับพระเจ้าของชาวคริสต์นั้นเป็นเรื่องเดียวกัน เช่นความชอบธรรมและความ
ยุติธรรมเป็นรากฐานแห่งบัลลังก์ของพระเจ้า การปฏิบัติพระบัญญัติที่สำคัญที่สุดคือรักพระเจ้าและรัก
เพื่อนมนุษย์นั้นจะต้องปฏิบัติด้วยความยุติธรรม

ข้อคิด Always write something beautiful for God

So that people who read it their heart

Are filled with love and peace (Mother Teresa M.C.)

คำถาม

1. ความหมายของคริสต์ศาสนา ให้ข้อคิด วัตถุประสงค์ เรื่องอะไร
2. ประญาคริสต์ศาสนากับการอยู่ร่วมกันให้มีความสุขได้อย่างไร
3. หัวใจของคริสต์ศาสนาคืออะไร มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
4. ประญาคริสต์ศาสนาสามารถนำมาประยุกต์ปฏิบัติในชีวิตในด้านใดบ้าง
5. ประญาความรักของคริสต์ศาสนา mongสอนให้เข้าใจความรักแบบใด

ปรัชญาศาสนาอิสลาม

1. หลักศาสนาและแนวคิด
2. ปรัชญาการสอนและหลักปฏิบัติ
3. คำถาม

หลักศาสนา และแนวคิด²

อิสลามเป็นศาสนาที่จัดอยู่ในประเภทเอกเทวนิยม (Monotheism) คือศาสนาที่นับถือพระเจ้าองค์เดียว อิสลามมาจากรากศัพท์ภาษาอาหรับ “อัล-ลิลม” แปลว่าสันติภาพ การมอบน้อมและการยอมจำนนในด้านนิติศาสตร์ อิสลามจึงมีความหมายว่าการยอมจำนนตนเองต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของสรรพสิ่งถึงความสงบสุข มุสลิมเป็นคำที่ใช้เรียกผู้นับถือศาสนาอิสลาม หมายถึง ผู้ที่มอบน้อมมอบตนต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้าผู้เดียวเพื่อความสันติมงคล กริซติทายาวูร³

ศาสนาอิสลาม สอนอะไร

เนื่องจากข่าวสารในปัจจุบัน มีการบิดเบือน และมีการกล่าวหาในเรื่องต่างๆ ที่ไม่เป็นธรรมมากมาย รวมทั้งการก่อการร้าย หรือการก่อวินาศกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยชาวมุสลิม เป็นเป้าถูกโจมตี เนื่องจากนายอูสม่า บินลาดีน เป็นมุสลิมหัวรุนแรงที่ถูกสหรัฐอเมริกา กล่าวหาว่าเป็นผู้วางแผนและเสี้ยมสอนพลพรรคในการก่อวินาศกรรมตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์และตึกเพนตาก่อน

อิสลามและความศรัทธา การถ่อมตนและความบริสุทธิ์เป็นส่วนหนึ่งแห่งความศรัทธา

ความเมตตา ความรักและสันติภาพ

การทำดีทุกอย่างเป็นกุศลแห่งผลบุญ

เกี่ยวกับความสะอาด “ถ้าไม่เกรงใจว่าจะเป็นการลำบากแก่อุมมะฮ์ (ประชาชาติ) ของฉันแล้ว แท้จริงฉันจะสั่งให้ทำความสะอาดฟันทุกครั้งก่อนละหมาด” พระผู้เป็นเจ้าทรงสะอาด และทรงรักผู้บริสุทธิ์สะอาด

เกี่ยวกับการควบคุมตนเอง การต่อสู้ที่ประเสริฐสุดคือ การต่อสู้เพื่อเอาชนะตนเอง

---

² ดร. วราวุธ ศรีวรรกุล ศูนย์จริยธรรม หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมโลกเดียวกันอย่างสันติสุข คริสต์ พุทธ ยูดาห์ อิสลาม ฮินดู. กรุงเทพฯ โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2550 หน้า 64

³ มงคล กริซติทายาวูร ประธานชมรมศาสนาและการกุศล สารชมรมศาสนาและการกุศล เรื่องที่ 127 ศาสนาอิสลาม สอนอะไร. www.google.com สืบค้นเมื่อ วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2553

เกี่ยวกับอวัยวะที่สุภาพอ่อนโยน ความถ่อมตนและสุภาพเป็นการแสดงออกซึ่งกุศลกรรม แท้จริงบุคคลผู้อบรมสั่งสอนกิริยามารยาทที่ดีงามแก่นุตรของเขาเป็นการดีสำหรับเขายิ่งกว่าการให้ทาน

เกี่ยวกับความตาย เมื่อเห็นคนหามศพผ่านมา ท่านศาสดามุฮัมมัด คือลฯ ได้ยื่นขึ้นให้เกียรติแก่ผู้ตาย สาวกคนหนึ่งจึงบอกว่านั้นเป็นศพยิว ท่านศาสดากล่าวว่า ไม่ใช่ร่างกายที่เคยมีวิญญาณดอกหรือ จากผู้ตายนั้น เราควรจะดูเป็นตัวอย่างและเกรงกลัว เมื่อท่านนบีมุฮัมมัด คือลฯเดินผ่านสุสานในเมื่อมะดีนะฮ์ ท่านหันหน้าไปยังหลุมฝังศพเหล่านั้นแล้วพูดว่า ความสันติสุขจงเกิดมีแก่ท่าน โอ! ชาวกูโบร

เกี่ยวกับการจัดระเบียบงานที่ดี เขาเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์ที่สุด ซึ่งจัดงานที่เป็นระเบียบเรียบร้อยของเขา เป็นที่พึงพอใจที่สุดทุกคนบ้านของเขา เป็นต้น

ปรัชญาการสอนและหลักปฏิบัติ

ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาแห่งศรัทธา ศาสนาอิสลามไม่มีสิ่งใดเป็นเครื่องหมายแทนหรือรูปสักการะ ในการปฏิบัติศาสนกิจ จะกระทำโดยการระลึกถึงพระเจ้า ด้วยจิตใจ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม จะถูกเรียกว่า มุสลิม หรืออิสลามิกชน มุสลิมจะต้องปฏิบัติศาสนกิจเท่าๆ กันทั้งชายและหญิง ด้วยหลัก 5 ประการ หรือเรียกว่า มุขบับญูดี 5 ประการได้แก่

1. การกล่าวปฏิญาณตน หมายถึง ผู้ที่จะยอมรับนับถือศาสนาอิสลามนั้น ต้องปฏิญาณตน และเชื่อถือโดยเด็ดขาดว่า มีพระเจ้าเป็นเจ้าสร้างโลก สร้างสรรพสิ่งในโลก คืออัลเลาะห์องค์เดียว คำปฏิญาณนั้น มีว่า “ข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าที่เคารพสักการะโดยเที่ยงแท้ นอกจากอัลเลาะห์องค์เดียว และขอปฏิญาณว่า นบีมุฮัมมัดเป็นทูตของพระองค์อัลเลาะห์”

2. การนมัสการ 5 เวลา (ละหมาด 5 เวลา) การทำนมัสการนี้ไม่ต้องใช้เวลามากนัก เพียง 10 นาทีก็เป็นการเพียงพอ การทำนมัสการ คือ การสำรวมจิตใจมุ่งสู่พระเจ้า การนมัสการ 5 เวลา นั้นคือ เช้า บ่าย เย็น ค่ำ และกลางคืน การประกอบพิธีนมัสการทำได้ทั้งที่บ้าน มัสยิด และสถานที่ต่างๆ ที่มีความสะอาดก่อนจะทำการนมัสการ จะต้องชำระมลทินในตัวเองก่อน อาทิ ล้างฝ่ามือ ล้างหน้า ล้างมือถึงข้อศอก เช็ดศรีษะ และล้างเท้าถึงตาตุ่ม

3. การบริจาคทรัพย์ตามศาสนบัญญัติ คือ การจัดให้มีระบบการสังคมสงเคราะห์ประการหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือให้ผู้อื่นมีการกินคืออยู่ดี ด้วยการบริจาคเงินทอง สิ่งเพาะปลูก สินค้า ผลไม้ ปศุสัตว์ ที่มีอยู่ในครอบครองร้อยละ 2 ½ ต่อปี

4. การถือศีลอดในเดือนรอมดอน คือ การละเว้นจากการกิน การดื่ม นับตั้งแต่แสงอรุณขึ้นจนกระทั่งพระอาทิตย์ตก ในเดือนที่ 9 ของศักราชอิสลามเป็นเวลา หนึ่งเดือนการถือศีลอดมิใช่อดอาหาร อดน้ำ เท่านั้น ยังต้องถึงพร้อมด้วยการอดกลั่นต่อกิเลสและความอ่อนแอทั้งหลายอีกด้วย การถือ

ศีลลิตที่ทำงานมา ก็เนื่องจากความเชื่อมั่นและศรัทธาในเอกองค์อัลเลาะห์ ซึ่งก่อให้เกิดพลังในดวงจิตที่ จะต่อสู้กิเลสทั้งหลาย และสามารถประกอบกิจการงานได้อย่างปกติสุขเช่นในเดือนอื่น ในระหว่างการ ถือศีลลิต จะต้องเว้นจากการพูดหยาบคาย และอื่นๆ พยายามทำความดีมากเป็นพิเศษเหนือเดือนอื่น แจกจ่ายอาหารแก่ผู้ถือศีลลิตและยากจน หมั่นประกอบศาสนกิจ บัญญัติข้อนี้ เป็นบัญญัติที่มุสลิมชาย และหญิงจะต้องถือปฏิบัติการถือศีลลิต บางทีก็ดูเหมือนว่าเป็นวิธีการทางศาสนาที่ค่อนข้างยากลำบาก แต่ที่จริงแล้ว ความยากลำบากนี้ หาเป็นการบั่นทอนชีวิตหรือสิ่งประกอบอย่างไรไม่ การถือศีลลิต เป็น การลดความสุข ความฟุ้งซ่านอันเกิดขึ้นเพราะจิตใจของเรา เอาแต่ไฝหาความฟุ่มเฟือยอย่างไม่รู้จักหยุด รู้จักหย่อน ในด้านสุขภาพก็ไม่มียอะไรที่จะเป็นเครื่องบั่นทอนเพราะในระยะหนึ่งเดือนนั้น เรา รับประทานเป็นเวลา หยุดเป็นเวลา เป็นการพักผ่อนไปในตัว ไม่ทำให้เกิดท้องเสีย หรือมีโรคอื่นแทรก ประการใด และสามารถลดความสมบูรณ์เกินไปลงได้ด้วยการถือศีลลิต ต้องปฏิบัติทุกคน ไม่มี ข้อยกเว้นสำหรับคนรวย คนจน ผู้หญิงผู้ชาย พระศาดดา หรือกษัตริย์ ก็ต้องถือปฏิบัติทุกคน

5. การประกอบพิธีฮัจญ์ บัญญัติข้อนี้ สำหรับมุสลิมที่มีความสามารถจะเดินทางไปประกอบพิธี ฮัจญ์ ณ นครมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบียได้ ความสามารถในที่นี้หมายถึง มีทรัพย์สินพอที่จะเดินทางไป และกลับ มีพอจะเลี้ยงครอบครัวที่อยู่ข้างหลัง มีความปลอดภัยในการเดินทาง มีสติสัมปชัญญะ มี ร่างกายแข็งแรง พิธีฮัจญ์จะต้องประกอบ ณ นครมักกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบียแห่งเดียว จะจำลอง สถานที่นี้มาไว้ที่ใดเพื่อประกอบศาสนกิจข้อนี้ไม่ได้ผู้ปฏิบัติศาสนกิจในข้อนี้ จะผู้ปฏิบัติศาสนกิจในข้อ นี้ จะได้หลักสามัคคีธรรมเป็นประการแรก เพราะการอยู่ร่วมกันของบุคคลหลายประเภทนี้ จะอยู่ ร่วมกันได้ก็เพราะการสร้างความเข้าใจดีต่อกันสร้างความเห็นอกเห็นใจต่อกัน อันนำมาซึ่งความเป็น เอกภาพของมวลมุสลิม นอกจากนี้ ยังเป็นการให้ทุกคนได้สำนึกว่า ความเท่าเทียมกัน เพราะในขณะที่ ประกอบศาสนกิจนั้น เราต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน แต่งกายเหมือนกัน ไม่มีการเหลื่อมล้ำค่าสูง ผู้ที่เคย อยู่ในเคหาสน์ใหญ่โต ก็ต้องมาอยู่ในพื้นที่เดียวกับผู้ที่อยู่ในบ้านเล็ก ๆ ผู้ที่เคยใช้เครื่องแต่งกายที่โอ้อ่าก็ ลดมาใช้เครื่องแต่งกายเหมือนกับผู้ที่เคยใช้ผ้าถุงผืนห่มผืน กินอยู่หลับนอนในทะเลทรายไม่มีฟู กรองรับ เป็นระยะเวลาของการสำนึกตัว รู้จักความยากลำบาก และมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น มี ความอดทน มีความอดกลั้น ในสภาพการต่างๆ รู้จักการอยู่ร่วมกันรู้จักการเดินทางร่วมกัน เป็นต้น

มัสลัน มาหะมะ ได้เขียน **ปรัชญาฮัจญ์** ว่า **ฮัจญ์ คือ กระบวนการพัฒนาจิตวิญญาณและขัด เกลาจิตใจ** ผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ได้รับโอกาสพัฒนาและขัดเกลากจิตใจให้สูงส่ง ตัดขาดจากความโกลาหล ของโลก คุณยา พวกเขาสวมใส่ผ้า 2 ผืนที่ไม่มีการเย็บถักปักรอย ไม่สามารถแม้กระทั่งใส่น้ำหอม หรือ ร่วมหลับนอนกับภรรยาของตนเอง ผู้ที่กำลังประกอบพิธีฮัจญ์นั้น พวกเขากำลังสลัดทิ้งการใช้ชีวิตอย่าง ปกติ สู่การเป็นปาวของอัลลอฮ์ที่สำรวม หัวใจที่ย้ำแรงแง ลิ่นที่หมั่นเปล่งเสียงตัลบียะฮ์ อุอา ชิกริ อ่านอัล

กูรอาน เพื่อป่าวประกาศถึงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ มีจิตใจที่สำรวมและสำนึกในความผิดพลาดของตนเองบรรยากาศของผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ที่กำลังสละอิยร์ระหว่างเขาเศาะฟาและเขามัรวะฮฺจำนวน 7 รอบ นั้น เป็นการเสียมสอนให้มุสลิมตระหนักว่า ในโลกแห่งความเป็นจริง หากมุสลิมเดินบนเส้นทางอันเที่ยงตรงควบคู่กับการยึดมั่นรฆนำที่ถูกต้องแล้ว มุสลิมจะก้าวสู่หลักชัยและไม่มีวันหลงทางเป็นอันขาด เส้นทางอันเที่ยงตรงสำหรับมนุษยชาติคืออิสลาม ในขณะที่รฆนำที่ได้รับการประกันความถูกต้องคือ อัลกูรอานและสุนนะฮฺ ที่ผ่านการอรรถาธิบายจากบรรดานักวิชาการมุสลิมที่ได้รับการยอมรับ

ท่านนบีมุฮัมมัด นั้น มุสลิมถือว่าเป็นศาสดาองค์สุดท้ายในศาสนาอิสลาม อุปนิสัยของท่านนบี มีสิ่งที่ควรจดจำ โดยขอยกมาเป็นบางข้อเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ของชาวมุสลิมทั่วโลก คือ

1. มีความละเอียดแก่ตนเอง ที่จะละเมิดข้อห้ามของพระเจ้า
2. ให้ความสงเคราะห์แก่ผู้ที่มาขอ หรือคนยากจน
3. ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้ขัดสน
4. เมื่อพบปะเพื่อนฝูงให้การทักทายก่อน
5. ไม่เย่อหยิ่ง จองหอง อวดดี
6. ไม่ถือตัว ไม่ยกตนข่มท่าน

ยูซุฟ อิบูบักร⁴

หัวใจที่เปี่ยมสุขอย่างแท้จริง

อัลลอฮฺได้สร้างมนุษย์มาด้วยกับสรีระเรือนร่างที่สวยงามยิ่ง และให้มีความประเสริฐเหนือทุกสิ่งที่ถูกสร้างและได้ทำให้อวัยวะทุกส่วนในร่างกายของมนุษย์มีความสมบูรณ์ลงตัว หากส่วนหนึ่งส่วนใดขาดหายไปแน่นอนเขาจะต้องทุกข์ระทม ปั่นป่วน และต้องมีความเจ็บปวดทรมานพระองค์ได้ทำให้ดวงตามีความสมบูรณ์ด้วยการมองเห็น หูสมบูรณ์ด้วยการให้ได้ยิน ลิ้นสมบูรณ์ด้วยการได้พูด หากอวัยวะต่างๆ เหล่านี้ไม่มีพลังซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ร่างกายเกิดความสมบูรณ์มันก็จะทำให้เกิดความเจ็บปวดและเป็นอุปสรรคและเช่นเดียวกันอัลลอฮฺได้ทำให้หัวใจมีความสมบูรณ์ โดยให้มีความเปี่ยมสุข มีความเบิกบานใจ มีความเอร็ดอร่อย มีความสงบนิ่งเยือกเย็นด้วยการได้รู้จักพระเจ้าผู้เป็นเจ้า มีความรักใคร่ต่อพระองค์ มีความรู้สึกอบอุ่นด้วยกับพระองค์ คิดถึงคะนิงหาต่อพระองค์และจะปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์พอพระทัย หากหัวใจดวงใดไม่มีคุณลักษณะดังที่กล่าวมา นับว่าเป็นความเลวร้ายอย่างรุนแรงมากยิ่งขึ้นกว่าการมีดวงตาที่ไม่สามารถมองเห็นแสงสว่างหรือการมีหูที่ไม่สามารถได้ยินเสียง และการมีหัวใจที่บริสุทธิ์คือการที่ได้มองเห็นสังขรณ์เสมือนที่ดวงตาได้มองเห็นแสงสว่างของดวงอาทิตย์

⁴ ยูซุฟ อิบูบักร ผู้แปลจากหนังสือ: มุคตะศ็อร อัล-ฟิกฮฺ อัล-อิสลามีย์ www.google.com สืบค้นเมื่อ วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ.

พื้นฐานของความสุขและความทุกข์

อัลลอฮ์ได้ประทานความสุขและความทุกข์ให้แก่มนุษย์โดยขึ้นอยู่กับระดับของอีมานและการประกอบคุณงามความดี หรือในทางตรงกันข้ามขึ้นอยู่กับการศึกษาและการประกอบความชั่ว ดังนั้นผู้ที่ศรัทธาและดำรงตนอยู่ในการประกอบความดีตามที่อัลลอฮ์และรอซูลใช้ เขาจะมีความสุขในโลกนี้และจะมีความสุขเพิ่มขึ้น ขณะที่เขาเสียชีวิต โดยที่มลาอิกะฮ์จะแจ้งข่าวดี ในสิ่งที่เขาพึงปรารถนา ต่อจากนั้นความสุขของเขาจะเพิ่มมากยิ่งขึ้นเมื่อเขาเข้าไปอยู่ในกุโบร์และจะเพิ่มทวีมากขึ้นอีกขณะที่ไปรวมตัวกัน (ฮัซร) และจะมีความสุขอย่างเต็มเปี่ยมเพิ่มทวีคูณมากยิ่งขึ้นเมื่อเขาได้เข้าไปพำนักอยู่ในสวนสวรรค์และทำนองเดียวกันหากมนุษย์เป็นผู้ปฏิเสธและทำความชั่วเขาจะเศร้าหมองทุกข์ระทมสภาพชีวิตในโลก คนเขามีสภาพเลวร้ายมากยิ่งขึ้นเมื่อเขาตาย ยิ่งเพิ่มหนักขึ้นเมื่อเขาอยู่ในกุโบร์ และจะเพิ่มทวีคูณเมื่อเขาอยู่ ณ สถานที่ที่รวมตัวกัน และความทรมานโหดร้ายนานาชนิดจะรุนแรงเมื่อเขาถูกจองจำในนรก การงานที่อัลลอฮ์พอพระทัยมีอยู่หลากหลาย การงานในคุณยาที่เป็นที่รักใคร่ของพระองค์มีอยู่หลายชนิดซึ่งเป็นที่อรร้อยเฟลิดเฟลิดในสวนสวรรค์โดยที่ขึ้นอยู่กับจำนวนหรือปริมาณที่เขาได้กระทำ และการกระทำที่อัลลอฮ์กริ้วโกรธ ไม่พอพระทัยในโลกนี้มีอยู่หลากหลายชนิดซึ่งมันจะสร้างความเจ็บปวดทรมานในนรก และจะเพิ่มมากขึ้น โดยพิจารณาปริมาณการงานที่เขาได้กระทำเอาไว้

คำถาม

1. ความหมายของศาสนาอิสลามมีความหมายเน้นวัตถุประสงค์เรื่องใด
2. ปรัชญาศาสนาอิสลามสอนให้ใช้แนวความคิดเรื่องใดในการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. ปรัชญาศาสนาคริสต์และอิสลามมีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องใดที่สอดคล้องกัน
4. ปรัชญาอิสลามสอนให้ขัดเกลาจิตใจตนเองด้วยวิธีการใด
5. ปรัชญาอิสลามให้แนวคิดเกี่ยวกับความสุขและความทุกข์ว่าอย่างไร